

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično gonjenje
lica odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-03-67-T

Datum: 21. mart 2012.

Original: engleski

PRESEDNIK MEĐUNARODNOG SUDA

U sastavu: sudija Theodor Meron, predsednik

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 21. marta 2012. godine

TUŽILAC

protiv

VOJISLAVA ŠEŠELJA

JAVNO

**ODLUKA PO DALJIM OBAVEŠTENJIMA PREDSEDNIKU KOJE JE PODNEO
PRAVNI SAVETNIK VOJISLAVA ŠEŠELJA**

Tužilaštvo:

g. Mathias Marcussen

Optuženi:

g. Vojislav Šešelj

1. **JA, THEODOR MERON**, predsjednik Međunarodnog suda za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud), rešavam po "Obaveštenju/upozorenju predsedniku MKSJ, sudiji Theodoru Meronu", koje je 13. februara 2012. godine (dalje u tekstu: Prvo obaveštenje) podneo g. Dejan Mirović, pravni savetnik g. Vojislava Šešelja (dalje u tekstu: pravni savetnik, odnosno Šešelj) i "Obaveštenju/upozorenju predsedniku MKSJ, sudiji Theodoru Meronu", koje je pravni savetnik podneo 22. februara 2012. godine (dalje u tekstu: Drugo obaveštenje). Sekretar Međunarodnog suda (dalje u tekstu: sekretar) dostavio je podneske u vezi s Prvim i Drugim obaveštenjem.¹ Mada je Šešelj pozvan da odgovori na podneske sekretara,² on to nije uradio.

I. ČINJENIČNI KONTEKST

2. Šešelj je optuženi koji se sam zastupa i protiv kog se pred Međunarodnim sudom trenutno vode tri postupka.³ U prvom postupku, ili u glavnom predmetu, protiv g. Šešelja iznete su optužbe za zločine protiv čovečnosti i kršenje zakona i običaja ratovanja, počinjene u bivšoj Jugoslaviji.⁴ Protiv Šešelja se trenutno vode i dva postupka po navodima o nepoštovanju suda.⁵

3. Sekretar je, na Šešeljev zahtev, ovog pravnog savetnika prihvatio kao Šešeljevog pravnog savetnika u glavnom predmetu protiv Šešelja, kao i u jednom predmetu po navodima o nepoštovanju suda koji je sada u toku.⁶ Osim toga, Šešelj je zatražio da

¹ Podnesak Sekretarijata na osnovu pravila 33(B) u vezi s putovanjem tima odbrane Vojislava Šešelja, 14. februar 2012. godine (javno s poverljivim dodacima) (dalje u tekstu: Prvi podnesak Sekretarijata); Podnesak Sekretarijata na osnovu pravila 33(B) u vezi s posetom tima odbrane Vojislava Šešelja u Pritvorskoj jedinici Ujedinjenih nacija, 28. februar 2012. godine (javno s poverljivim i poverljivim i *ex parte* dodacima) (dalje u tekstu: Drugi podnesak Sekretarijata).

² V. Nalog u vezi s podneskom Sekretarijata na osnovu pravila 33(B), 16. februar 2012. godine, str. 1; Nalog o Dopisu predsedniku od strane pravnog savetnika Vojislava Šešelja, 23. februar 2012. godine, str. 1.

³ V. Odluka po obaveštenjima predsedniku koje je podneo pravni savetnik Vojislava Šešelja, 24. februar 2012. godine (dalje u tekstu: Prva odluka o obaveštenjima). par. 2; Odluka po Zahtevu da se preispita odluka Sekretarijata o pravu članova tima odbrane na privilegovane posete optuženom, 10. avgust 2011. godine (javna redigovana verzija) (dalje u tekstu: Odluka u vezi s posetom članova tima odbrane), str. 2.

⁴ Treća izmenjena optužnica, 7. decembar 2007. godine.

⁵ V. *Tužilac protiv Vojislava Šešelja*, predmet br. IT-03-67-R77-3-A, Nalog kojim se imenuju sudije u predmet pred Žalbenim većem, 15. novembar 2011. godine, str. 2; *U predmetu protiv Vojislava Šešelja*, predmet br. IT-03-67-R77.4, Nalog o rasporedu, 9. novembar 2011. godine, str. 2.

⁶ V. Prva odluka o obaveštenjima, par. 35; Odluka u vezi s posetom članova tima odbrane, par. 7.

dotični pravni savetnik bude u tom svojstvu prihvaćen i u drugom predmetu po navodima o nepoštovanju suda koji je takođe u toku.⁷

II. STANDARD PREISPITIVANJA

4. Za preispitivanje administrativnih odluka sekretar je utvrdio sledeći standard:

Sudsko preispitivanje [...] administrativne odluke ne predstavlja ponovno saslušanje. Ne radi se ni o žalbenom postupku, niti je taj postupak na bilo koji način sličan preispitivanju vlastite presude kakvo bi sudsko vijeće moglo provesti u skladu s pravilom 119 Pravilnika o postupku i dokazima [Međunarodnog suda]. Sudsko preispitivanje administrativne odluke sekretara [...] inicijalno se bavi pravilnošću postupka kojim je sekretar došao do neke odluke i načinom na koji je do nje došao.⁸

Shodno tome, neka administrativna odluka može biti poništena ukoliko sekretar:

- (a) nije poštovao pravne uslove [...], ili
- (b) ako se nije pridržavao osnovnih pravila prirodne pravde ili ako u procesnom smislu nije postupao korektno prema osobi na koju utiče dotična odluka, ili
- (c) ako je uzeo u obzir materijal koji nije relevantan a propustio uzeti u obzir materijal koji je relevantan, ili
- (d) ako je došao do zaključka do kakvog ne bi došla ni jedna razumna osoba koja ispravno razmatra to pitanje (test "nerazumnosti").⁹

5. Izuzev ako je utvrđeno da se radi o nerazumnosti, ne sme se ulaziti u prostor koji pripada autoru takve administrativne odluke u kom on ocenjuje činjenice ili meritum dotičnog slučaja.¹⁰ Strana koja osporava administrativnu odluku snosi teret dokazivanja da je: (1) došlo do greške gore opisanog karaktera, i (2) da takva greška znatno utiče na administrativnu odluku na njenu štetu.¹¹

III. DISKUSIJA

A. Podnesci strana

⁷ V. *U predmetu Vojislava Šešelja*, predmet br. IT-03-67-R77.4, Prvo pojavljivanje, T. 6. jul 2012. godine, str. 10.

⁸ *Tužilac protiv Miroslava Kvočke i drugih*, predmet br. IT-98-30/1-A, Odluka po preispitivanju Odluke sekretara o prestanku pružanja pravne pomoći Zoranu Žigiću, 7. februar 2003. godine (dalje u tekstu: Odluka u vezi sa Žigićem), par. 13. V. i *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-T, Odluka po Zahtjevu za preispitivanje odluke OLAD-a o naknadama tokom pretresne faze, 19. februar 2010. godine (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Karadžić*), par. 9.

⁹ Odluka u predmetu *Karadžić*, par. 9. V. i Odluka u vezi sa Žigićem, par. 13.

¹⁰ Odluka u vezi sa Žigićem, par. 13. V. i Odluka u predmetu *Karadžić*, par. 10.

¹¹ Odluka u predmetu *Karadžić*, par. 10. V. i Odluka u vezi sa Žigićem, par. 14.

6. U Prvom obaveštenju, pravni savetnik tvrdi da, mada Šešelj ima pravo da prima posete svojih pravnih savetnika, kao i svog koordinatora predmeta, g. Nemanje Šarovića (dalje u tekstu: koordinator predmeta), to pravo se "dovodi u pitanje".¹² Pravni savetnik tvrdi da je poseta bila zakazana za 16. i 17. februar 2012. godine, ali da je Sekretarijat Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Sekretarijat) odbio da pokrije troškove putovanja i boravka, uključujući, posebno, troškove koordinatora predmeta.¹³ Pravni savetnik kaže "nije moguć normalan rad" na glavnom predmetu protiv Šešelja, predmet br. IT-03-67, kao i na jednom od predmeta nepoštovanja Suda, predmet br. IT-03-67-R77.3, ukoliko se eliminiše koordinator predmeta.¹⁴ On takođe smatra da su ova dva predmeta usko povezana.¹⁵ Pravni savetnik tvrdi da su Šešeljeva "ljudsk[a] i procesn[a] prava" prekršena i traži da omogućim normalnu pripremu Šešeljeve odbrane u predmetu br. IT-03-67 i predmetu br. IT-03-67-R77.3 budu normalno pripremljene.¹⁶

7. U Drugom obaveštenju, pravni savetnik tvrdi da 16. i 17. februara 2012. godine, njemu, još jednom Šešeljevom pravnom savetniku i koordinatoru predmeta "nije bila omogućena privilegovana poseta" Šešelju u Pritvorskoj jedinici Ujedinjenih nacija (dalje u tekstu: PJUN).¹⁷ Pravni savetnik tvrdi da su tokom njihove posete nekoliko sati bili zaključani u jednoj prostoriji, bez obrazloženja, kao i da su bili obavešteni od strane Sekretarijata da će njihovi "razgovori biti prisluškivani" i da im je bilo zabranjeno da razgovaraju o Šešeljevom glavnom predmetu.¹⁸ Pravni savetnik takođe kaže da troškovi boravka i puta nisu plaćeni i da te činjenice pokazuju da se Šešeljeva odbrana, kao i rad njegovih pravnih savetnika i koordinatora predmeta, "i dalje grubo ometa".¹⁹ Pravni savetnik ponovo tvrdi da su Šešeljeva "ljudsk[a] i procesn[a] prava" prekršena i traži da omogućim Šešelju normalnu pripremu odbrane u predmetu br. IT-03-67 i predmetu br. IT-03-67-R.77.3.²⁰

¹² Prvo obaveštenje, str. 1.

¹³ Prvo obaveštenje, str. 1.

¹⁴ Prvo obaveštenje, str. 1.

¹⁵ Prvo obaveštenje, str. 1.

¹⁶ Prvo obaveštenje, str. 1.

¹⁷ Drugo obaveštenje, str. 1.

¹⁸ Drugo obaveštenje, str. 1.

¹⁹ Drugo obaveštenje, str. 1.

²⁰ Drugo obaveštenje, str. 1.

8. Kao odgovor i na Prvo obaveštenje tako i na Drugo obaveštenje, sekretar kaže da pravni savetnik nema pravo da se u Šešeljevo ime iznosi argumente pred Međunarodnim sudom.²¹ Sekretar tvrdi da je Šešelj izabrao da se zastupa sam u postupcima pred Međunarodnim sudom i da nijednom njegovom pomoćniku nije odobreno pravo da se obraća sudu niti je on ikad zatražio da se takvo pravo odobri.²² Sekretar dodaje da ograničeno i izuzetno pravo obraćanja sudu dato pravnom savetniku Prvom odlukom o obaveštenjima ne obuhvata sadašnji slučaj.²³ Sekretar takođe traži da se Prvo obaveštenje i Drugo obaveštenje uklone iz spisa predmeta.²⁴

9. Što se tiče Prvog obaveštenja, Sekretar dalje tvrdi da je Sekretarijat obavestio Šešelja da svaki zahtev za putovanje njegovih savetnika mora da potekne od samog Šešelja kao optuženog koji se sam zastupa.²⁵ Sekretar dodaje da je Šešelj takođe bio obavešten da je, ukoliko je svrha putovanja vezana za glavni predmet koji se vodi protiv njega, Sekretarijat spreman da odobri putovanje pravnih savetnika koji su priznati za taj predmet.²⁶ Sekretar tvrdi da Šešelj nikada nije podneo takav zahtev.²⁷ Pored toga, Sekretar kaže da nema pravne osnove po kojoj bi Sekretarijat pokrio troškove vezane za predmete nepoštovanja Suda protiv Šešelja, niti Šešelj ima pravo nadoknade putnih troškova za koordinatora predmeta, koji nije dodeljen glavnom predmetu protiv Šešelja.²⁸

10. Što se tiče Drugog obaveštenja, sekretar takođe tvrdi da Šešelj u vezi s glavnim predmetom nema pravo da održava privilegovane sastanke u prisustvu koordinatora predmeta, i da je Šešelj, svesan toga, izabrao da održi sastanak uz prisustvo koordinatora predmeta u neprivilegovanom okruženju.²⁹ Što se tiče navoda pravnog savetnika u vezi s organizacijom posete, sekretar kaže da je primenjena procedura bila potouno u skladu sa standardnom operativnom procedurom PJUN-a, da je prostorija bila zaključana kako bi se izbegao slučajni kontakt sa drugim optuženim i da su Šešelj i

²¹ Prvi podnesak Sekretarijata, par. 2; Drugi podnesak Sekretarijata, par. 2.

²² Prvi podnesak Sekretarijata, par. 2; Drugi podnesak sekretarijata, par. 2.

²³ Drugi podnesak Sekretarijata, par. 3, gde se upućuje na Prvu odluku o obaveštenjima, par. 7.

²⁴ Prvi podnesak sekretarijata, par. 2; Drugi podnesak Sekretarijata, par. 3.

²⁵ Prvi podnesak Sekretarijata, par. 5, Poverljivi dodatak 1.

²⁶ Prvi podnesak Sekretarijata, par. 6, 12.

²⁷ Prvi podnesak Sekretarijata, par. 7, 11.

²⁸ Prvi podnesak Sekretarijata, par. 8-11.

²⁹ Drugi podnesak Sekretarijata, par. 8-10, 13.

njegovi posetioci mogli da na svoj zahtev, u svakom trenutku napuste prostoriju.³⁰ Pored toga, sekretar napominje da još nije dobio Šešeljev zahtev za nadoknadu troškova puta i boravka u vezi s posetom njegovih pravnih savetnika.³¹

B. Analiza

11. Podsećam da je da se pravnom savetniku optuženog koji se sam zastupa odobri ograničeno pravo obraćanja sudu doneta na osnovu diskrecionog ovlašćenja i da zavisi od okolnosti konkretnog predmeta.³² Takođe podsećam da sam pravnom savetniku ranije odobrio ograničeno i izuzetno pravo obraćanja sudu isključivo u vezi s ranijim dopisima pravnog savetnika u kojima je tvrdio da je Šešelj bio sprečen da mi se lično pismeno obrati u vezi s navodnim kršenjem njegovih ljudskih prava.³³ Napominjem da takvo pravo obraćanja inače nije bilo odobravano pravnom savetniku u ovom predmetu, niti izgleda da je Šešelj tražio da se takvo pravo odobri. Takođe primećujem da Šešelj nije podnosio podneske u vezi s ovim obaveštenjima. Razmotrivši navode u Prvom obaveštenju i Drugom obaveštenju, utvrdio sam da interesi pravde ne zahtevaju da pravnom savetniku odobrim pravo obraćanja sudu u ovom slučaju.³⁴

³⁰ Drugi podnesak Sekretarijata, par. 11, 14.

³¹ Drugi podnesak Sekretarijata, par. 12, 15.

³² V. Prva odluka o obaveštenjima, par. 7 V. takođe *Tužilac protiv Zdravka Tolimira*, predmet br. IT-05-88/2-T, "Odluka po Zahtevu optuženog Pretresnom vijeću vezanom za pomoć njegovog pravnog savjetnika", 28. april 201. godine (javna redigovana verzija), par. 23-24.

³³ Prva odluka o obaveštenjima, par. 7.

³⁴ Napominjem da je sekretar zatražio da se Prvo obaveštenje i Drugo obaveštenje uklone iz sudskog spisa. U sadašnjim okolnostima, smatram da to nije potrebno.

IV. DISPOZITIV

12. Iz gorenavedenih razloga, Prvo obaveštenje i Drugo obaveštenje se **ODBACUJU**.

Sastavljeno na engleskom i francuskom, pri čemu je merodavna engleska verzija.

/potpis na originalu/
sudija Theodor Meron,
predsednik

Dana 21. marta 2012. godine
U Hagu,
Holandija

[pečat Međunarodnog suda]